

บทบาทของชาวจีน ต่อ การค้าระหว่างประเทศ ยุคแรกของไทย

ประวัติศาสตร์ เสวัตถุ
๙๘๙

กันยายน 200 ปีรายได้พระบรมโพธิสมการ

สำเพ็ง : ใจกลางการค้าระหว่างประเทศ
ของกรุงรัตนโกสินทร์

เมื่อพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช องค์ปฐมบรมกษัตริย์แห่งพระบรมราชจักรวิวงค์ "ได้สถาปนากรุงรัตนโกสินทร์ขึ้นเป็นราชธานี โดยข้าราชการจากฝ่ายชนบุรุษมาทางฝั่งซ้ายของแม่น้ำเจ้าพระยา นั้น ได้โปรดให้พระยาจิตรนารี และพระยาธรรมราธิกรณ์เป็นแม่กองคุณช่างและไพร์พลสร้างพระราชวังใหม่ในที่ดินที่เป็นม้านของพระยาราชาเศรษฐี และชาวจีนอื่น ๆ แต่เดิมโดยโปรดให้พระยาจิตรนาราชเรียกน้ำพากจีนไปดังบ้านเรือในป่าที่สวน ดังเดิวนักสามารถปลื้มไปจนถึงวัดสำเพ็ง จึงนับได้ว่าบริเวณดังกล่าวซึ่งมีชุมชนนี้เริ่งกว่าสำเพ็ง เป็นชุมชนชาวจีนแห่งแรกของกรุงรัตนโกสินทร์ ซึ่งถือกำเนิด

ขึ้นด้วยพระมหากรุณาธิคุณของพระมหาราชนะองค์นั้น และนับแต่นั้นเป็นต้นมาชาวจีนในประเทศไทยได้อาศัยพระบรมโพธิสมการแห่งพระมหาภักดิ์ไว้ในราชวงศ์จักรีทุกพระองค์ ปกเกล้าปกกระหม่อมให้อัญเชิญเป็นสุขสันมานจนตราบเท่าทุกวันนี้

เศรษฐกิจของไทย ในสมัยดั้นกรุงรัตนโกสินทร์

นอกจากส่วนของการซึ่งเป็นรายได้ประจำของแผ่นดินแล้ว รายได้หลักที่สำคัญของประเทศไทยในยุคแรกของกรุงรัตนโกสินทร์ก็คือการค้าขายกับต่างประเทศ ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก และพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย การค้าสำราญหลวงเป็นกิจการที่ทำกำไรอย่างดงาม ซึ่งรัฐบาลในสมัยนั้นได้ใช้เงินที่ได้จากการค้าสำราญนี้จ่ายเป็นเบี้ยหัวด้วยภาษาราชการ แต่ด้านงานปีกการค้าไม่ดีนักก็จะพระราชนานาข่าวของอื่นร่วมไปกับเบี้ยหัวด้วย ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเศรษฐกิจของกรุงรัตนโกสินทร์ผูกพันอยู่กับการค้าระหว่างประเทศอย่างแน่นแฟ้น

สำหรับประเทศไทยก็ที่สำคัญของไทยในยุคนั้นได้แก่ประเทศไทย และวิธีการค้าที่ทางฝ่ายรัฐบาลจัดข้อมูลว่าถูกต้องตามกฎหมาย มีอยู่ 2 วิธี คือ

1. การค้าที่ฝากไปด้วยคณะทูตที่น้ำเกรียงของบรรษัทการไปส่ง ในสมัยดั้นกรุงรัตนโกสินทร์ ไทยยังนิยมส่งบรรษัทการไปจีน เช่นเดียวกับสมัยกรุงศรีอยุธยา ซึ่งนอกจากจะมีผลด้านการเมือง ก็อีกได้รับการรับรองฐานะความเป็นอย่างมากของไทยจากบรรษัทการจีน แล้ว ซึ่งมีผลด้านการค้า คือสินค้าที่นำไปเพื่อร้อนกับคณะทูตได้รับสิทธิพิเศษยกเว้นการเรียกเก็บภาษี หรือค่าธรรมเนียมปากเรือ และได้รับความสะดวกในการซื้อขายกับจีน ซึ่งการซื้อขายนี้จะทำกันที่ท่าเรือ หรือสถานที่ที่รัฐบาลจีนกำหนดไว้ในปักกิ่ง

ในช่วงระยะเวลาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๑ จนถึงสมัยรัชกาลที่ ๔ (พ.ศ. ๒๓๒๕ - พ.ศ. ๒๓๙๖) ประเทศไทยส่งเครื่องราชบัตรมาทางไปปั้งจีน รวม ๓๕ ครั้ง หรือประมาณ ๒ ปีต่อหนึ่งครั้ง ซึ่งแสดงว่าฝ่ายไทยมุ่งหวังผลประโยชน์ในการค้าจากการส่งเครื่องราชบัตรนี้

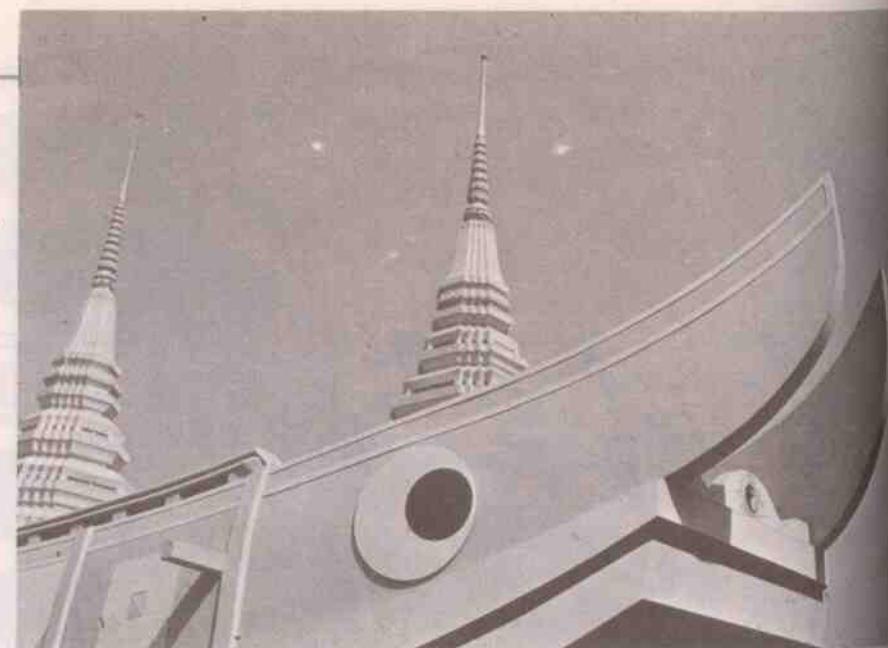
2. การค้าซึ่งดำเนินการโดยเอกสาร
การค้าประเทณนี้ทางรัฐบาลจึงกำหนดให้ทำที่
เมืองกรุงศรีฯ และมีข้อจำกัดบังคับหน่วยประ
การ เช่นห้ามรับคนเงินเดินทางมาภักดิ์เรือสินค้า
ไม่ว่าจะในฐานะผู้โดยสารหรือลูกสัมภาระ เป็นต้น
อย่างไรก็ตามเรือสินค้าไทยก็เดินทางไปค้า
ขายยังเมืองท่าต่าง ๆ ของจีนอ坤หนែ่องจาก
ที่กรุงศรีฯ เช่นที่ เกี๊ยะมุย อันมี ลิมโป ไทด
เฉพาะที่เชียงไช ชูเจา และนิงปो เป็นเมืองท่า
ที่สำคัญทางการค้าของไทยในระหว่าง พ.ศ.
2363 ถึง พ.ศ. 2373 มีเรือสินค้าจากไทยทำ
การค้าที่เมืองท่าทั้งสามแห่ง รวม 89 ลำ คิด
เป็นน้ำหนักประมาณ 325,000 ตัน หรือปร
มาณร้อยละ 60 ของปริมาณสินค้าออกของ
ไทยในพศศรรษณ์นั้น

สินค้าที่ไทยส่งไปขายที่ประเทศอื่นนั้น ส่วนใหญ่ได้แก่ของป่า เช่น ฝาง รง คลื่น กุญแจ เปเลือกโคงกาง ไม้พะยูง ราชบัง เงา โค-กระน้อ นอแรด ชะมด รังนก หางนกยูง สินค้าทางเกษตร เช่น ข้าว หมาก ปลาเค็มน้ำจืด เครื่องเทศต่างๆ เช่น พริกไทย กระวน กานพลู เป็นต้น

นอกจากชื่นแล้ว ไทยยังทำการค้ากับ
เขมรและญี่ปุ่น ซึ่งส่วนใหญ่เป็นไปในลักษณะ
แลกเปลี่ยนหรือซื้อขายต่อให้เงิน

และแห่งสังค์ฆายที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งของไทย คือหมู่ gelemonเดิบตะวันออก กันมือท้าบบริเวณช่องแคนจนะจะกา ซึ่งปริมาณเรื่อง

เดินค้าไทยที่เดินทางไปปั้งเมืองดังกล่าวได้เพิ่มขึ้นอย่างมากในปลายรัชสมัยของรัชกาลที่สอง กำไรที่ได้จากการค้าระหว่างประเทศ ในสมัยดั้นกรุงรัตนโกสินทร์นั้น รัมเจนเบนเกอร์ ซึ่งเข้ามากรุงเทพฯ ใน พ.ศ. 2378 ประ

พระบานาห์สมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงกราบว่าต่อไปภัยหน้าอุกกาบาตจะไม่ได้เก็บรักษาแล้ว จึงได้อำขอองไว้ให้คุณที่วัดดอนกระเบื้อง แล้ววายานหลังเลยเปลี่ยนชื่อวัดไปตามปูที่สร้างเป็น "วัดดอนกระเบื้อง"

นายว่ารู้บาลได้เงินถึงปีละ 1 ล้านบาทแต่มาในขณะที่เก็บรายได้จากส่วนของค่าฤชา และภาษีภัยใน ได้เพียงประมาณ 4 แสนบาท

จากผลกำไรมหาศาลของการค้าสำมา
ท้าให้พระบรมวงศานุวงศ์ และข้าราชการชั้น
ใหญ่ อาทิ เช่น กรมพระราชวังบวรฯ รัชกาลที่
3 เมื่อครั้งดำรงพระราชอิสริยยศเป็นกรมหมื่น
เจย์ภูมิดินทร์ พระยาไชยภูมิราชเศรษฐี พระ
อุหาราชมนตรี เจ้าพระยาพระคลัง (กุน) พระ
ยาพระคลัง (ดิต บุนนาค) ผู้ที่จัดเรือสำเภา
ของตนเองออกไปค้าขายด้วย และเมื่อรัชกาล
ที่ 2 ทรงขาดพระราชทรัพย์ที่จะใช้พระราช
ทานเป็นหัวดักเก็บทรัพย์ขึ้นเงินจากกรมพระ
ราชวังบวรซึ่งค้าสำมาไม่กำไรมาใช้สอยก่อนแล้ว
ในสมัยรัชกาลที่ 3 ทรงสามารถหารายได้แต่ละ
ดินจากการค้าค่างประเทศ ทั้งที่เป็นเงินตรา
และสินค้า รวมกันแล้วเป็นมูลค่าเกินกว่า
14 ล้านบาท

แบบจำลอง : เรื่องหัวข่าว

เรือสินค้าของไทย นับแต่สมัยรัชกาลที่ 3 นิยมใช้สำเนาแบบเจนเด็จฯ เพาะเป็นเรือนนาดใหญ่บรรทุกสินค้าได้มาก ในสมัยรัชกาลที่ 2 เมื่อ พ.ศ. 2362 ประเทศไทยฯ เรือสินค้าที่คิดต่อค้าขายกับเจนเป็นจันวา

140 ล่า เรือสำเภาเหล่านี้ต่อขึ้นไปประเทศฝ่าย
โดยอาชีพที่มีอิทธิพลและครอบครองราชธานีที่ทาง
เข้ามาอยู่ในประเทศไทย โดยมีเรือสองลำแม่น้ำเจ้าพระยาจากนั่นวิ่งผ่าน
พดุงกรุงเกມ ไปจนถึงบางกอกแหลม และ
หัวเมืองชาภะแล เรือสินค้านองไปทางตะวันตก
ที่หัวเรือเป็นที่สังเกตให้แตกต่างของอุปกรณ์
เรือเช่นทัวร์ ฯ ไป จันเรือกเรือไทรทัวร์ ฯ
ชน หรือ "ปีซีทัวร์เจ็ท" แปลว่าเรือหัวตา

๒๓๗๘ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่
ได้โปรดฯ ให้จัดตั้งวัดวัดท่านนา

นอกจากจะเป็นผู้ดื่อเรือสินค้าไทย
การเดินเรือกีดขวางต้องอาศัยคนจีนชั่งน้ำหนัก
ชำนาญในด้านน้ำแม่ตีบราณ พนักงานแปล
เรือไทยบันบัดดันหนัน ผู้นำร่อง นายเรือ
ลูกเรือ ล้วนเป็นคนจีนแทบทั้งล้วน
ด้วยมือที่อุดมดี

สิ่งที่ทำให้คนจีนก้าวเข้ามายึดราชธานีได้คือการเป็นผู้ชั้นชาวนาที่มีความตั้งใจในการต่อสู้เพื่อความยุติธรรม การค้าต่างประเทศทั้งในภาคตะวันออกและภาคใต้ ทั้งนี้เนื่องจากพ่อค้าชาวจีนนั้นก็ชำนาญในการค้าและตีตราค่าเดินทางไปมาได้

รัชกาลที่ ๑ ทรง
เข้ามานิปปะเทศฯ
จะใช้สอยคนจีนไว้
ใช้น้ำเกี้ยงปราภูเขา
ก่อกันดเจ็นผูกบี้ช์
ເກພົ້ມແຮງຈານໄວ້
ຈາກໄພຣ໌ໄທນ ນອກຈ
ໄປຄ້າຂາຍບັນເນືອງ
ຂາວຈິນອຸພພມາດ້າ
ສົມສຽມໄຫ້ຂາວຈິນໄມ
ປະເທດໄທນ ປະລະປ
ເປັນການຊ່າຍໄກ້ຮູ້ອ
ຮາວ ແລະນີ້ຮາຍໄດ້
ດ້ວຍ ຊົ່ງນຽດຄາກນິ້ງ
ຂອງກຽງຮັດຕົນໄກສິນ
ກາງການຄ້າແລະກາຮ

ในด้านไกรุง
และกรุงศรีนิมิตร โภบ
ทั่วทั่วไปประเทศา
นนี้ส่วนสัมพันธ์อธิ

ค้านการผลิต
ไฮเดนทร์ ได้เปลี่ยน
เป็นก้าวทางการเมืองครั้ง
การผลิต เช่นน้ำดื่ม